

Elhunyt egy példakép

■ SZÉP KÁROLYNÉ EŐRI SZABÓ LENKE

*„Ismertük őt. Nem volt nagy és kiváló,
Csak szív a mi szívünkhöz közel álló.”
(Kosztolányi)*

Arhív

Nem volt országos híru gyermekvédő, de egyike volt a szakmánk nagy alakjainak. 80 évet élt, és ebből közel 50 évig a gyermekvédelemben dolgozott.

A háború után, 1946-ban a frissen végzett tanítónő tudatosan kért állást gyermekotthonban. Bentlakó fiatal lányként 60 gyerek gondviselésével bízták meg. Ahogy sokszor mesélte - katonás rendben volt a kislányok minden holmija, a copfok befonva, masnival megkötve, a ruhákon a gombok hiánytalanul begombolva, - úgy álltak reggelente a nagyon szigorú igazgató előtt.

Később Bicskére került, ott indult el felfelé ívelő pályája. 1953-ban rábízták a Fővárosi Bányai Júlia Gyermekotthon felújítását, berendezését és igazgatását.

Temetésén Péva Ibolya, a Miskolci Nemzeti Színház örökös tagja búcsúzott a régi növendékek nevében. Őt idézem: „12 évesek voltunk, amikor a Bányába kerültünk. Lenke néni lett az igazgató, de alig volt nálunk idősebb. Szép volt, szigorú volt, és nagyon szerettük őt.”

Szép Károlyné, Eőri Szabó Lenke volt a Bányai első igazgatója. Ismerte minden követ, élete minden jelentős eseménye a gyermekotthonhoz kötődött. Nem akart férjhez menni, az egész életét a gyerekeknek, munkájának rendelte alá.

Volt egyszer egy nagyon beteg kisfiú az otthonban. Éjszakákon át virrasztott mellette emésztette a láz a gyerek kicsi testét. Lenke hűvös keze simogatta, s a kisgyermek jobban kezdett lenni, és ránézett, majd így szólt: „mama, de jó, hogy itt vagy”. Akkor és ott hasított bele az érzés, át akarja élni a valódi anyaságot is. Csodálatosan szép házasságban élt. Lánya maga is pedagógus lett.

1997-ig dolgozott a Bányai Gyermekotthonban, közben néhány évre elment tanítani, majd visszahívták. Hosszú évekig volt otthonvezető igazgatóhelyettes, később, amikor már nem akart vezető lenni, a legproblémásabb csoport nevelőjeként dolgozott.

Szép Károlyné Lenke vezetésre termett. Súlya volt minden tettének, szavának, de szeme pillantásának is.

Aki a közelében élt, hatása alá került, akár gyerek, akár felnőtt volt, akár akarta, akár nem. Maga volt a szeretet, tisztelte az igazságot, és mélységesen hitt az emberi jóságban. Jó volt mellette gyermeknek lenni. A keze mindig simogatott, a szeme mosolygott, de tudott jegesen is nézni, mikor jó oka volt rá. Tudott dicsérni és elismerni. A gyerekek számára a biztonságos szeretetet sugározta. Nála nem volt bizonytalanság, ő volt a kiszámíthatóság és a következetesség.

Sokan gondoltuk őt a mércének. Neki akartunk megfelelni. Számomra Lenke példakép volt. Tőle tanultam meg az apróságokra jobban odafigyelni, meglátni, észrevenni a láthatatlant. Mellette váltam vezetővé. A hihetetlen igényessége minta volt. Az egész lény harmóniát sugárzott. Külső megjelenésében az összeszedettség, az önfegyelem jellemezte. Iszonyatosan sokat tudott követelni, s ennek sokan, gyerekek, felnőttek meg akartunk felelni. A Tőle kapott dicséret, elismerés, nagyon értékes volt. Tudta kiből mit és hogyan lehet kihozni. Varázslatosan tudott az emberrel bánni. Hite, hitelessége volt.

2001 májusában találkoztunk szerveztünk a Bányában. Lenke körül zsongott az élet, régi gyerekek, unokákkal, kollégák - akikkel 1953-ban együtt nyitotta meg a Bányait - és számtalan barát.

A ragyogó szemek, a virágok, a kinyújtott kezek arról tettek bizonyosságot, hogy nem felejtjük el, emlékezünk rá, továbbra is közöttünk él. Szinte percenként lehetett hallani: „ha Lenke néni, akkor.... Tessék elképzelni.....a Jóska, Pisti azóta is a férjem..... gyerekek, ő az a Lenke néni, akiről beszéltem, stb., stb.

Kézről kézre adták, ölelték, simogatták. Nagyon boldog volt, és sugárzott a büszkeségtől.

Portré filmet terveztünk együtt a „Gyermekvédelmi Arcképcsarnok” számára. Örült, kitüntetésnek élte meg. Halogatta, majd ha meggyógyulok, így ne lássanak.

Sajnálom, hogy nem voltam erőszakosabb. Egy olyan ember ment el, aki a Fővárosi Gyermekvédelem fél évszázadának tanúja és egyik szerény tartóoszlopa volt.

Szendrey Sándorné

ERŐSZAKMENTES KOMMUNIKÁCIÓ

■ AZ EGYÜTTÉRZÉS NYELVE

Egy hathatós módszer az együttérzésen alapuló kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Segít megelőzni és megoldani a konfliktusokat, valamint lehetőséget nyújt olyan cselekvési program kialakítására, ahol mindeki szükségletei kielégülnek.

- A programokat vezeti:

Rambala Éva

a Nemzetközi Erőszakmentes Kommunikációs Központ által akkreditált tréner

- Helyszín: TEGYESZ Bp. VIII. Alföldi u. 9-13.

A programon való részvétel ingyenes

Létszám: 6-25 fő

Október 28. kedd 9.00-13.00

■ A dühünk átalakítása.

Hogy soha többet ne kelljen sem elfojtani dühünket, sem kirobbanni, hanem mindannyiunk számára gyümölcsözően tudjuk használni a bennünk lévő életenergiát.

FŐBB TÉMAKÖRÖK:

- A dühössé válás folyamatának vizsgálata.
- A „düh” energiájának átalakítási lehetőségei.
- Saját dühöm irányítása.
- Empatikus kommunikáció dühös emberekkel.
- Egyéni esetek feldolgozása.

November 19. szerda 9.00-13.00

■ Empátia önmagunkkal és másokkal.

Mindazoknak, akiknek elege van a csatákból, s nyugalomra, megértésre vágynak.

- Az empátiát gátló szemléletmód jellemzői
- Együttérzés önmagammal.
- Együttérzés a szenvedővel.
- Hogyan kérjünk megértést, valakitől, aki tanácsot készül adni.
- Hogyan szabadíthatjuk fel magunkat az érzelmi rabszolgaság alól.
- Együttérzés vagy konkrét cselekvés?

December 3. szerda 9.00-13.00

■ Hogyan kezeljük konfliktusainkat a munkahelyünkön.

- A konfliktusok szokásos és javasolt megoldási lehetőségei.
- A sikeres kommunikációt blokkoló tényezők
- A meghallgatás művészete, ennek négy formája.
- Hogyan tudjuk a munkatársak ellenállását együttműködéssé alakítani.
- A köszönetnyilvánítás jelentősége, formája.
- Hogyan mondjuk ki és halljuk meg a "NEM"-et

Minden téma feldolgozása az Erőszakmentes kommunikáció szemléletére épül.

Ugyanezekon a délutánokon (14.00-18.00) haladó, csoport, mindazok számára, akik már résztvettek legalább egy délelőtti bevezetőn.

Változás lehetséges, kérjük jelezze részvételi szándékát, hogy értesíthessük, ha az időpont változott.

■ Jelentkezés: Ollé Ágotónál, 32 32 944

Amennyiben ismer valakit, akit érdekelhet ez a program, kérem, juttasd el számára az információt vagy addja meg nekem az Ő címét.

■ Az Erőszakmentes kommunikáció két fő része:

- *Önmagam kifejezése egyértelműen és őszintén, anélkül, hogy bárkit is vádolnék vagy kritizálnék,*
- *Empátiával meghallani a másikat, függetlenül attól, hogyan fejezi ki önmagát.*

A képzés során a módszer megismerése mellett minden résztvevőnek lehetősége nyílik próbálkozást tenni saját konfliktusainak békés rendezésére. A modell értékét emeli, hogy hatékonysága független attól, hogy partnerünk ismeri-e, vagy gyakorlott-e alkalmazásában.

■ Az alábbi készségek fejlesztésében nyújt segítséget

- *Hogyan motiváljuk a diákokat megfélemlítés, büntudatkeltés és megszegés nélkül.*
- *Hogyan lehet a demokratikus értékeket, a toleranciát, az együttműködést és a harmóniát megalapozni, fejleszteni.*
- *Konfliktusainkat oly módon tudjuk megoldani, hogy az erősítse a kölcsönös bizalmat és egymás megértését.*
- *Hogyan mondjunk NEM-et tiszteletteljesen és visszautasítás nélkül.*
- *A teljesítményt úgy értékeljük, hogy azzal ne elnyomjunk, hanem növekedésre és tanulásra buzdítsunk.*
- *Képesek legyünk harmonikus kapcsolatokat kialakításra, azok fejlesztésére.*
- *Az eddig sikertelen és sokszor fájdalmas, konfliktusokba torkolló „kommunikációt” fokozatosan valódi párbeszédre alakítsuk át.*
- *Stresszmentesítés, az érzelmi terheket könnyebben viseljük.*
- *Egészséges önbizalom és tudatos, odafigyelő életszemlélet alakuljon ki és fejlődjön.*
- *Hogyan törjük át azokat a gondolkodási mintákat, amelyek haraghoz és depresszióhoz vezetnek.*
- *Hogyan használjuk fel az empátia gyógyító erejét az oktatásban.*
- *Hogyan tegyük az életet csodálatosabbá magunk és mások számára.*
- *Hogyan fejezhetjük ki magunkat őszintén kényelmetlen helyzetekben.*
- *Hogyan halljuk meg együttérzéssel tanítványainkat, munkatársainkat akkor is, amikor agresszívek, követelőzőek, s tegyük mindezt anélkül, hogy feladnánk a saját értékrendünket.*
- *Képesek legyünk minden helyzetben megtalálni az a megoldást, amivel mindenki szükségletei kielégíthetőek.*
- *Az eddig is jól működő kapcsolatunkat gazdagítani tudjuk, a problémáinkat rendezni.*
- *Mennyire fontos a köszönetnyilvánítás: ennek szerepe, formái.*

■ A programvezetőről:

A Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola elvégzése után ugyanitt középiskolai tanári képesítést szereztem. Évekig az üzleti életben dolgoztam, miközben a grafológia volt a hobbim. Végül az Erőszakmentes kommunikáció által javasolt szemléletmódban megtaláltam azt, amit mindig kerestem: mi az, ami valóban növeli az életem minőségét, anélkül, hogy bárkinek is ártanék.

1996 óta folyamatosan tanulok Marshall Rosenberg-től, a modell kidolgozójától, 1999 óta rendszeresen dolgozom mellette mint az International Center for Nonviolent Communication (Nemzetközi Erőszakmentes Kommunikációs Központ) által akkreditált tréner (az Amerikai Egyesült Államokban, Braziliában, Dániában, Horvátországban, Kanadában, Lengyelországban, Mexikóban, Moldáviában, Puerto Ricón, Romániában, Sri Lankán, Svájcban, Svédországban).

